

Izbija vsak četrtak
za velja s poštino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelju v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
žajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Stev. 13.

V Mariboru, dne 26. marca 1903.

Tečaj XXXVII.

Slovenski fantje!

Iz narodnih žic pri Konjicah smo dobili pod gorenjim naslovom sledeči poziv:

»Vedno se čita po časnikih o velikih krivicah, ki se gode našemu slovenskemu ljudstvu od naših nasprotnikov nemškutarjev, ki pod varstvom nemške vlade morejo počenjati z nami, kar se jim poljubi.

Najnovejšo nesramnost pa so zakrivali mariborski Nemci, ki nas v svojem listu »Marburger Zeitung« pripustijo imenovati narod morilcev, roparjev, ljudozrcev, da je sedaj celi svet, ki čita takšne stvari, uverjen, da smo največji lopovi na zemlji. Tako počenjanje od strani nemškutarjev, ki žive od trdo prisluženih novcev slovenskega kmeta, je brezdvomno grdo, nevhvaležno in podlo.

Slovenski fantje! Ako imate še količkaj narodne samozavesti, količkaj ponosnega čuta, da se pretaka po vaših žilah slovenska kri, — ako imate le še trohico ljubezni do rodne naše zemlje, prepojene s krvjo naših pradedov, ki so jo tolikrat in tolikrat iztrgali sovražniku iz grabežljivih rok — pokazite se tu slovenskih mater sinove ter podpisite vsi sledečo izjavo:

Žiški narodni fantje odločno zavračajo nečuvence žalitve našega naroda po mariborskih nemškutarjih, koji živeč se ob srčni naši krvi, nas hočejo sramotiti pred celo javnostjo. Po naših žilah se pretaka miroljubna slovenska kri; ako smo pa v prezki dotiki z našimi nemškimi sosedi včasih posuroveli, naj si napišejo slavni »kulturovci« na svoj račun!

Vas, svoje tovariše, slovenske fante, pa pozivljamo, da daste vsi duska ogorčenju nad neizmerno podlostjo naših sovragov.

P o d p i s i :

Ivan Kline, Luka Grobelšek, Jožef Grobelšek, Jernej Kalšek, Anton Kalšek, Anton Satler, Janez Ulčnik, Jakob Kamešek, Franc Krenč, Jožef Hlastec, Stefan Verhovšek, Alojz Potočnik, Alojz Mrkša, Franc Krajnc, Anton Rebernak, Ludvig Pšeničnik, Janez Pšeničnik, Franc Rebernak, Franc Schmutz, Miha Podplatam, Jože Rupnik, Martin Cimerman, Alojz Marguč, Ludovik Fink, Jurij Verhovšek, Franc Ratej, Anton Pahole, Jožef Kamenšek, Anton Polanec, Franc Ratej, Jožef Ratej, Anton Hlastec, Jožef Satler, Jožef Ratej, Alojz Faktor, Jakob Prah, Jožef Olup, Jožef Rebernak, Franc Marguč, Jožef Marguč, Anton Kamenšek, Martin Ferlež, Miha Potočnik, Matevž Davšnik, Leopold Gorican, Vincenc Potočnik, Karol Labotar, Jožef Krajnc.

Ta izjava se dopoše »Slov. Gospodarju«, ki jo objavi, da bode ves slovenski narod izvedel, da prebivajo v žicah narodni, slovenski fantje, ki odločno branijo pravice in čast svojega ljudstva. — Z odličnim spoštovanjem Vaš rojak

J. U. St. M. Gosak.“

Državni zbor.

Dunaj, 24. marca 1903.

Slovenska zveza

je izvolila svojima predsednikoma dr. Šusteršiča in dr. Ivčevića.

Sprememba češke taktike.

Ker so Mladočehi za zdaj opustili obstrukcijo in so privolili, da se je rešilo prvo branje državnega proračuna, nastali sta na Češkem dve struji. Jedna namreč, ki izraža zaupanje mladočeškemu klubu in ki pravi, da je treba poprej počakati vspeha nove taktike, nego se pa državnozbornsko delegacija obsodi. In druga, ki naravnost obsoja novo taktiko mladočeškega kluba. Katera teh struj ima prav, je danes težko uganiti. Nikakor pa se ne more brezpogojno odobravati druge struje, ako se pomisli, da sede v mladočeškem klubu možje čistega značaja in visoke politične izobrazbe, ki so gotovo trezno premislili, predno so obrnili na drugo pot. Na vsak način pa je privedlo mladočeške prvake do nove taktike dejstvo, da se tudi med njimi nahajajo, kakor med drugimi strankami, ljudje, ki se ne morejo in nočejo vdati disciplini, bodisi, da jih pri tem vodi trma, častihlepje ali mogoče celo koristolovje. Bodisi pa temu kakorkoli, naše mnenje je, da se Mladočehi niso udali, kar meni nič tebi nič, in da že bližnja bodočnost pokaže, da so s tem svojim korakom vsaj nekoliko koristili svojemu narodu. Da opravičijo svoje spremenjeno postopanje, izdali so poseben oklic na češki narod.

Avstro-ogrška pogodba.

Dne 17. marcija se je začela prva razprava o avstro-ogrski nagodbi. Tudi ministrski predsednik dr. Koerber je k tej stvari govoril. Vsebina ministrovega govora se da povedati v dveh stavkih: Nova nagodba je

Listek.

Dogodek iz življenja pokojnega dekana Ivana Skuhala.

Naj tukaj še bolj na drobno razložim dogodek iz Marijanskih Lazni, dogodek, kate-rega sem bil v nagrobniči za rajnim gosp. dekanom Skuhala le bolj mimogrede omenil, a je vreden, da ga izvedo širši krogi. Prigodilo se je pa tako-le: Ko so pokojni gospod dekan leta 1899, po prestani hudi bolezni malo okrevali, jim je njihov tedanji gospod zdravnik bil nasvetoval, da se podajo v Karlove Vare, toplice: Karlsbad na Češkem. Pisali so mi, da naj bi jih še tje gori spremil, kakor sem jih bil spremljal v varaždinske toplice takrat, ko so si bili nogo zlomili. Dasi težko, sem se vendar napotil z njimi v daljno zdravišče. V Gradcu sva se gredeč zglasila pri č. usmiljenih bratih. Sloviti nadzdravnik, č. provincijal o. Emanuel Leitner preiščejo gosp. dekana in pravijo: »Za Vas niso Karlove Vare, za Vas so Marijanske Lazne.« Sklenila sva torej vkreniti jo v Marijanske Lazne. A tisto prvo noč sva ostala še v Gradcu. Pot naju je peljala z voznimi listki, katera nama je bil preskrbel blagi načelnik ljutomerske postaje, g. Čebiš, po raznih ovinkih. Kakor sva čbračala, nisva drugi dan

mogla dalje priti kakor v Eisenerz, stajersko mesto na Zgornje-avstrijski meji. Tretji večer sva prenočila v Budjevicah in šele četrti dan sva dospela v Marijanske Lazne (Marienbad).

Na kolodvoru se vsedeva v omnibus-voz gostilne »zur Stadt Warschau«. Ko se pripeljeva pred omenjeni hōtel in se polagoma spravljava z voza, pokojni gospod dekan, ki je med potom skoraj ves čas spal, mirno reče: »Schlechte Aussichten«. V prvem trenotku sem menil, da gosp. dekan obsoja gostilno, pred katero sva se pripeljala in se nisem malo čudil, kako bi jo mogel obsoditi, predno je v njo stopil. Sedaj šele zagledam gostilničarja za svojim hrbtom — g. dekan ga je bil že poprej zapazil — in se komaj zdržim smeha, ker gostilničar je bil še dosti težji in obsežnejši kakor pokojni gosp. dekan. A v kljub temu je bil mož jako gibčen in postrežljiv. Vsprejel naju je jako ljubeznivo, nama odkazal primerni sobi in, kar je bilo največ vredno, napotil naju je k res modremu, zdravniku, gospodu dr. Ingerisch. Ta je rajnega gospoda dekana do dobrega preiskal, potem jim pa naročil, kako da se imajo zdraviti. Bili so tako vbogi, da so mi pri kosilu zaspali, ko so komaj šele žlico vzeli v roke, da, na javni cesti so obstali in — dremali. Ljudje so kar strmeli in z glavami majali, češ, s tem gospodom ne bo nič.

V petek, na god presv. Srca Jezusovega, dne 9. junija, sva začela z naročenim zdravljenjem. V soboto sem se hotel posloviti, ker se mi je silno mudilo domu. Pa kako se prestrašim, ker nihče ni hotel predobrega gospoda dekana prevzeti na svojo skrb — ne gostilničar ne zdravnik. Brzobjavim po izvedenega strežnika, a bilo je brezvspešno. Bil sem v največji zadregi. V nedeljo sem stregel gospodu dekanu pri sv. maši, in sem videl, da v javni cerkvi ne morejo maševati, da ne bi jim drugi mašnik stregel. Kaj storiti? Jaz ne morem ostati tam gori, a druge pomoči ni od nikoder dobiti.

Tako premišljeva grem iz cerkve M. B. v Marienbadu. Gredeč zapazim blizo izhoda na cerkveni steni kip sv. Antona padovanskega, čegar god se je že približeval. Poprosil sem ga tako srčno, kakor sem le mogel, hitre pomoči v tej veliki sili. Res, sv. Anton je pomagal hitro in tako izvrstno je pomagal, kakor bi si ne bil nikdar mislil. Ko od nikoder ni bilo pomoči dobiti, grem zopet k našemu zdravniku, g. dr. Ingerisch-u, v posvet. Vprašam ga prav resno, ali naj še skrbim, da ostane g. dekan tukaj, ali naj ga takoj vzamem seboj. Zdravnik mi odgovori: »Bolezen je huda, č. gosp. dekan sicer ne bo več zdrav, a zdatno polahčanje bo našel, ako ostane tri tedne tukaj. Jaz ga ne morem vsprejeti na

 Današnji list ima „N a š D o m“ kot prilogo!

boljša, nego nobena. Kdor pa more doseči boljšo nagodbo z Ogrsko, temu radi prepustimo svoja ministrska mesta.

Da je sedanja nagodba nespremenljiva, vedo tudi poslanci, zato ni bilo nobenega zanimanja v zbornici, ko se je razpravljalo o tej važni zadevi. Izmed slovenskih poslancev je prišel samo g. Povše k besedi, čeprav so bili tudi drugi slovenski poslanci oglašeni.

Poslanec Povše.

Poslanec Povše je v daljšem govoru mej živahnim odobravanjem našteval in dokazoval osobito one hube in nedostatke v nagodbi, s katerimi zastopniki poljedelstva nikakor ne morejo biti zadovoljni. Pač je zvišana carina za vnanje žito, a to ni zasluga avstrijske, marveč ogrske vlade. Na drugi strani pa za uvoz lanu, mleka, kože in lesa ni določena nobena carina, dočim sosodne države skrbno varujejo svoje poljedelstvo.

Velika nevarnost preti avstrijskemu poljedelstvu, oziroma živinoreji od Nemčije, ki je določila neverjetno visoko carino za uvoz avstrijske živine. Pa tudi Srbija s svojo živino pritiska na cene avstrijske živine. Naloga je torej zastopnikov v nagodbenem in carinskem odseku, da odločno zagovarjajo poljedelske koristi. Govorniku, ki je razpravljal strogo gospodarska vprašanja, so mnogi čestitali.

Razprava končana.

Dne 20. marca se je prva razprava o avstro-ogerski nagodbi končala in predlogi so se izročili posebnemu odseku. Ker je dne 25. marca praznik, bode prihodnja seja še le v četrtek dne 26. marca. Na vrsto pridejo različni zakonski predlogi.

Dopisi.

Od Sv. Barbare, dne 21. marca. (Pogreb č. g. župnika Martina Lapuh.) »Še ni tretji mesec letošnjega leta pri kraju, pa so že trije č. g. župniki preminoli. To rani očetovsko srce premil. knezoškofa, kakor njihovih bližnjih svetovalcev, tako so vzdihovali č. g. kanonik Voh, ko so danes v naši prostorni, a do zadnjega kotiča napolnjeni cerkvi jemali slovo od svojega šolskega tovariša, našega rajnega gospoda župnika M. Lapuh. Pokazali so nam iz življenja pokojnikovega, da je »življenje človekovo vojska na zemlji.« Dopričali so, kako da so se naš gospod župnik vojskovali 1. z molitvijo, 2. z božjo besedo in 3. z lepim vzgledom za svoje

in za vzveličanje njihovi skrbi izročeni duš.

Slovesno mrtvaško sv. mašo so služili preč. gosp. F. Jakob Bohinc, kanonik-župnik stolne cerkve kot naš visokocenjeni dekan. Stregla sta jim častita gg. kaplana Trstenjak in Kozoderc. Na koru so pa domači pevci prav gladko peli primerne žalostinke. Bodi vsem Bog obilni plačnik! H grobu je spremljalo našega pokoj. gospoda župnika 19 č. gg. mašnikov, med katerim pa niso bili naš vse hvale vredni gospod kapelan, ki bodo, kakor se nam je obljubilo, naš gosp. provizor. Komaj so toliko okrevali od hude bolezni, da so mogli priti v cerkev po slovo od rajn. gospoda župnika in v župnišče preč. gospode pozdravit.

Pri odprtem grobu so nam preč. gospod kanonik in dekan Bohinc iz pridige še poklicali v spomin, da so naš rajni gosp. župnik Lapuh bili v Artičah rojeni 19. novem. 1841, v mašnika posvečeni 19. julija 1867, da so pri nas pastirovali z dobrim vspehom od 1. marca 1885 in da smo dolžni za njih dušni mir in pokoj pridno moliti. To bodo gotovo v obilni meri storili nedolžni otročiči, katerih je bilo pod vodstvom njihovih skrbnih gg. učiteljev prav obilo pri pogrebu. Lepo sta se svetila novi zastavi naših »Marijinih družb« mladeničev kakor deklet. Tudi mož in žen je bilo prišlo k temu sijajnemu pogrebu, kolikor jih je le moglo od doma. Posebno dober utis je napravila na pogrebneke navzočnost naših vrlih gg. žandarjev, ki so se res vzgledno vedli. Poleg skrbnih cerkvenih ključarjev si je pri tej žalostni slovesnosti stekel še posebnih zaslug naš gosp. Majhen. Bodi tem in vsem javno izrečena najiskrenejša zahvala.

Mala Nedelja. Pa ni iz pekla in tudi ni iz nebes, pač pa naravnost od Male Nedelje. Verujte mi gospod urednik, da žali Bog še mi tukaj spimo duševno in narodno spanje. Ali vkljub temu mislimo, da smo najbolj probujeno ljudstvo v duševnem ali narodnem oziru. Moj namen ni, krivdo na koga osebno zvrčati. A resnici na ljubo pa vam, gospod urednik povem, trebalo bi nam neustrašljivih in navdušenih buditeljev, kakoršnih pa pri nas ni. Moralo bi se začeti z geslom: »Viribus unitis« združenimi močmi! Sloga jači, nesloga tlači. Mi pa se skoraj več ne razumemo. Tukaj smo tak v duševnem in v narodnem oziru kakor so bili Babilonci kadar so stolp zidali. — Prihodnjic še zopet kaj več, kadar se vzbudimo.

Iz Zabjega grada. Sedaj je post, grem pa romat na grad k Sv. Pankraciju. Tako sem si mislil in se odpravil za pot. Vzajem seboj koš oglja, da ga ponese slovenjgraškim kovačem, sedaj ko ga še potrebujejo. V jeseni

bodo namreč na elektriko imeli ogenj. Ha ha ha, že vidim, preljubi moj Petrič, da se nisi odstranil tistega grdega napisa! Toda sedaj moram naprej v Slovenjgradec, ker me že koš tišči v rame. Grem hitro h kovaču Pratkanerju. Rekel pa mi je, da se mu jako mudi in me je silil, da moram hiteti. »Kaj hudirja«, ali so te ose napikale, da si tako siten? Ne, je rekel, pa danes imamo glasovanje zavoljo električne luči. Grem tudi jaz k občinski pisarni, da vidim, kako bode izpadlo. Notri seveda nisem smel, ker nimam bajte v mestu. Zvedel sem pa le, kako je izpadlo. 51 glasov je bilo proti, 191 glasov pa, da jo hočejo imeti. V jeseni bodo torej Slovenjgradčani že imenitno razsvetljevali svoje barake. Vprašal sem tudi kovača, kje bodo tisti čudni stroji stali, ki elektriko delajo. Rekel mi je, da so kupili Slovenjgradčani tovarno za izdelovanje lesene volne, od dr. M. Kiesevetterja. Dali so za njo 60.000 K reci: šestdeset tisoč kron. Ubogi bajtlarji, kako boste plačevali! Pa še nekaj so si izmislile zvite buče slovenjgraških purgarjev. Rekli so, da bodo Starotržanom ponudili razsvetljavo, ki bi jim naj visoko ceno plačevali in za tisti dobiček bi si Slovenjgradčani drugo leto vodovod naredili. Zatorej, pozor Starotržani! Če hočejo, bodo že ceneje dali. Sedaj pa koj hitro v Staritrž, da dobim prenočišče. Grem vprašat k Petriču za ležment. Pa komaj v hišo stopim, zapazim dva mladeniča od tamburašev. Vprašam ju, zakaj da sta se skupaj zbrala sedaj ob tem času. Odgovorilo se je, da so hodili čast. g. Jožefu Žekarju za god igrat. Tudi jaz jim klčem: »Bog Vas živi mnoga leta!« Hitro se spravim k počitku. Komaj je drugi dan rudeča zarja prisvetila izza Pohorja, že jo maham na grad. Pa glej čudo, toliko ljudi je bilo zbranih, da že dolgo ne. Velikanska cerkev je bila do zadnjega kota napolnjena, pa še hrib je bil poln. Bilo je okoli 3000 ljudstva. Slovenjgraški krčmarji in trgovci naj hvaljijo in slavijo sv. Pankracija, da delajo tako dobre kupčije! Starotrški farmani dobijo nov veliki zvon, ki bo tehtal 54 starih stotov. Pa o tem drugokrat več. Sedaj pa domu, da nakrmim žabe, ki se v Apačnikovem jezu kopljejo in Micki preglavico delajo. — Z Bogom!

Žabengraški ogljar.

Iz Braslovč. (Posnemanja vredno v ljubezni do bližnjega.) Gospod urednik! S spoštovanjem podpisani prosim Vas prav lepo za nekoliko prostorčka v Vašem cenj. listu, da bi mogel naznaniti širnemu svetu plemenit čin, kateri se je tukaj pri nas pred kratkim časom v znamenju bratske ljubezni in udanostnega sočutja izvršil.

svojo skrb, a ker so te toplice last menihov, (premonstratencev iz Tepla) bodo za bolnega gosp. dekana vendar poskrbeli njegovi duhovni tovariši, da more tu ostati, če tudi Vi odidete. Grem torej h č. o. Severinu, inšpektorju ali nadzorniku teh toplic, belemu menihu, kakoršnega smo imeli na gimnaziji v Celju med pg. profesorji. Razložim mu vso stvar in ga lepo prosim pomoči. Čast. o. inšpektor me je prav prijazno poslušal, potem pa vprašal, kdo da me je k njemu napotil. Povem mu, da g. dr. Ingerisch. »Tako! Zakaj Vas pa on k meni pošilja, ko bi vendar on Vam laglje pomagal, kakor jaz.« »Kako menite, čast. o. inšpektor?« »G. dr. Ingerisch je mestni zdravnik. Mesto pa ima lep, nov bolniški dom. Tam ima g. doktor gotovo še kak kotiček za bolnega gospoda dekana.« »O tem sva že govorila«, zavrnem o. inšpektorju, »a g. doktor pravi, da bolniški dom je le za bolnike iz mesta (Marijanske Lazne).« »Le pojdite nazaj, pa ga še enkrat prosite. On je dober gospod, Vam bo gotovo pomagal.«

Vrnem se h gospodu zdravniku, a ta se mi je bil med tem odpeljal h nekemu bolniku. Čakam ga do večera. Ko se vrne, me že od daleč vpraša: »Kako in kaj ste opravili?« »Izvedel sem, da le Vi, gospod doktor, morete pomagati!« »Kako neki?« »Čast. o. inšpektor so mi nasvetovali, Vas, gospod

doktor, tako dolgo prositi, da vsprejmete bolnega gospoda dekana v mestni bolniški dom.« »Iz srca rad, da bi jaz smel bolnike vsprejemati, a to pravico ima le gosp. župan. Pa dobro! Napisal Vam bom priporočilo in s tem boste šli jutri ob 11 h h gosp. županu. Znabiti Vas pa usliši.« Rečeno — storjeno.

Z vizitnico gosp. dr. Ingerischa v žepu sem šel ves potolažen v najin hotel, da bi č. g. gosp. dekanu urno naznanil veselo novico. A kako se prestrašim, ko pridem v najino stanovanje, pa ne najdem gospoda dekana. Nihče ni vedel, kam da so izgnili. Ker predolgo nisem prišel domov, so se bili nspravili na pot, da bi mi šli naproti. Gredoč so jo pa zavili v drugo ulico. Tako so prišli daleč od doma. Napravim se takoj na pot jih iskat. Obhodim glavne ulice in bližnja setališča, a gosp. dekana ni nikjer. Noč že pritiska, a vedno jih še ni domu. Bil sem si v nemalih skrbih, ker sem se bal, da so si kam zašli. Na mah jih zagledam, polagoma migati proti najinemu domu. Hvala Bogu, sem vzdihnil, ko sem jim pa pravil, koliko skrbi so mi bili napravili, so se prav sladko nasmejali in me vprašali, če sem že večerjal. Ko sem jim povedal, da nisem imel ne časa, ne volje, mi odgovorijo: »Jaz sem pa že večerjal v prav dobrem vrzatišču.« To me je jako potolažilo, ker sem spoznal, da so se gospod

dekan že vdomačili v tem raztegnjenem mestu.

Drugo jutro so po zavžitih kozarcih zdravilne vode iz studenca »Kreuzbrunnen« in po opravljenih zapovedanih korakih se mene peljali v omenjeno zvratišče, da so mi za mojo skrb postregli z dobro »malco« ali drugim zajutrkom. Med tem se je pa približevala osodepolna 11. ura. Šla sva torej skupaj na »rotovž«, a v dvorano nisem vzel rajnega gosp. dekana, ker sem se bal, da bi njihova prikazen na gosp. župana napravila neugoden utis. Vstopil sem torej sam h gospodu županu na razgovor.

Tedanji župan mesta Marijanske Lazne, g. dr. Herzig po imenu, je bil mož dobrih 60 let, suh, ličen in izvanredno gibčen. »Že vem«, pravi, kaj Vi želite. Nekega bolnega mašnika bi radi spravili v naš bolniški dom. Ali bo pa mogel kaj plačati?« »Mislim, da ne boste več tirjali, kakor bode mogel on plačati!« »Kakšne pa ima dohodke Vaš bolnik?« »Osemsto goldinarjev na leto.« »Druga ni?« »Če vinogradi dobro obrodijo«, pristavim, »potem ima že več.« »Kaj, ima tudi vinograde?« »Da, ima nadarbinske vinograde!« »Koliko pa?« »Menim, da osem oralov.« Župan ves zavzet: »Osem oralov vinograda. No, to si bom že dobro zapomnil! (Pozabil sem, da je imel osemnajst oralov vinograda. Takrat bi se šele bil gospod župan

Podpisanega je zadela nepričakovano občutljiva nesreča. Poginila mu je namreč lepa kobla z žrebetom vred v vrednosti okroglo od 700—800 kron in sicer vsled nesrečnega poroda.

Bil je torej za dotičnega velik udarec v gmotnem oziru. Ali vrli Braslovčani niso v tem tako neljubem slučaju pozabili na zapoved ljubezni, ki veli ljubiti bližnjega kakor samega sebe; niso mu izrazili svojega sožalja samo z ustmi in z besedo, ampak njih blaga srca so imela še bolj vzvišeno sočutje; prihiteli so mu nasproti tudi z denarno pomočjo. Dasiravno proti njegovi vednosti in volji, izložili so mu blagi Braslovčani lepo svoto denarja, seveda vsak po svoji volji in moči, kar bo pa oškodovancu v izdatno pomoč.

Ker se pa s spoštovanjem podpisani ne more za to preblago in požrtvovalno naklonjenost in za izkazano sočutje vsakemu posamezniku zahvaliti, izreka torej na tem mestu gunjenim srcem svojo najiskrenejšo zahvalo vsem blagim dobrotnikom. Obljubi Vam, se vselej in povsodi kazati hvaležnega ter ne bo nikoli pozabil v enakih slučajih po možnosti na pomoč priteči svojemu bližnjemu. — S spoštovanjem Gašper Turnšek.

Iz Dramelj. Ko sem vam zadnjič poročal, gospod urednik, raznoterosti iz naše ljube Dramlje, sem med drugim tudi omenil našo cesto. No danes vam morem že bolj veselo poročilo naznaniti. Ker so se vendar naši ljudje bali za vozove in konje, da bi jim v blatu ne obtičali, začeli so po dolgem odlaganju vendar enkrat po malem voziti kamenje na cesto. Torej zopet ena drobtinica napredka. Godilo se jim je glede ceste, kakor prepelici v prosu! Neka pravljica pripoveduje, da je imela stara prepelica v prosu svoje mlade. Ko se je proso začelo rumeniti, je začelo staro prepelico skrbeti, da bo treba se preseliti iz prosa, kajti vsaki dan nemara pridejo ljudje in ga požanjejo. Zato pa naroči vsako jutro svojim mladim, naj dobro poslušajo, kaj bo gospodar govoril, ko pride gledat proso. Prvi dan pride gospodar in pravi: »Oho, proso je zrelo, jutri moram najeti delavce, da ga spravijo iz njive.« Ko pride zvečer starka, ji pripovedujejo, kar so slišali. No, pravi stara, bodimo še brez skrbi, jutri še ne bo nič. Najemat še grede le delavcev! Drugi dan enako naroči svojim mladim! Drugi dan pa pride gospodinja in pravi: »Jutri grem prosit svoje sosede, da pridejo požet proso.« Zopet pravi stara prepelica: Le bodimo še tukaj brez skrbi. Tretji dan pa prideta oba, gospodar in gospodinja, in pravita: »Jutri pa pridemo sami žet proso.«

čudil!) Dobro, dobro!« dostavi župan, »zjemoma ga vsprejemem, ker mi ga je gospod dr. Ingerisch toplo priporočil. Zdaj le pojdite, pa si oglejte prostor, ki se mu bo odkazal, če Vam bo všeč. Imel bode Vaš bolnik na svojem stanovanju ravno osem oken.«

Gospodu županu se lepo zahvalim na tej dobrotljivosti in se poslovim, da si greva z gospodom dekanom novi dom ogledat. Najela sva si voz, ker to zdravšče je dobre pol ure od sredi mesta proti kolodvoru oddaljeno. Ko se tje pripeljeva, nama pride že č. s. predstojnica usmiljenk od sv. Križa nasproti ter nama naznani, da so ji že telefonirali najin prihod. Ogledala sva si pritlično dvorano, v kateri bo gosp. dekan stanoval. Bil je takoiimenovan »Tagraum«, prostor, kjer se zberejo hišni bolniki ob slabem vremenu, kadar se ne morejo sprehajati po vrtu. Soba ima na tri strani okno pri oknu — da je bolj solnčna in prijetna. Č. sestra usmiljenka je nama pa tudi pokazala lepo kapelico, v kateri bodo gospod dekan, ko se bodo bolje počutili, lahko sv. mašo služili.

Vse se je nama na prvi hip čudno prikupilo!

Zasedla sva zopet svoj voz ter se peljala nazaj v najino gostilno, da sva še malo obedovala, potem poravnala svoj ne prevelik račun. Rajni gospod dekan so me še spremili

Ko mladiči to povejo stari, pravi, zdaj pa le bežimo! Dokler so prosili druge, ni se bilo bati, a zdaj sami pa bodo gotovo delo napravili. V tej pravljici tiči nauk, na druge se ne zanašaj! Kar sam storiš, to je gotovo. No in zdaj je tudi rešeno vprašanje, kje tiči vzrok, da se cesta ne popravi? Tedaj pa le pogum, glejte, da zopet v sredi dela ne obtičite, da bomo mogli v kratkem poročati v »Slov. Gospodarju«: »Drameljska cesta je izvrstno popravljena, brez tuje, obetane pomoči!« Stari pregovor je: Domača cerkev, domači kruh, domači ljudje, to je vse najboljša, in jaz še pa zraven pristavim: »pa domače pridne roke!« Še pa drugi pot kaj več!

Drameljčan.

Iz Hungerpajsarskega blizu Smarja. [Konec.] Ne daleč od Smarja je živel kmet, ki si je s svojo marljivostjo pripravil lepo premoženje. Če se je hotel malo pobahati, je rekel, da če položi na pot od svojega doma do Smarja, to je okoli poldrugi kilometer, desetak tik desetaka, mu ne bodo zmanjkali. Njegovega sina Anzeka mamon sicer ne nadleguje tako strašno, zato se pa pobaha, da ima že toliko korundič, da lahko z njimi pokrije pot od doma do Smarja. Že tudi nekaj, hahaha! Neki drugi pa je trdil, da pregovor nič več ne velja, ki pravi, da mož podpira hiši eden vogel, žena pa tri, ker pri njem vse štiri vogle podpirajo korundiči. In res, v vsakem hišnem voglu je imel več korundič. Le te živalice so začele hišo podkopavati, tako, da so jo nazadnje vzdignile in postavile na boben. Njen gospodar pa se je med tem časom po Smarji sprehajal, po leti godel, po zimi pa plesal lehkih pet, ker ga prenapolnjen želodec nikoli ni nadlegoval. Drži se pljuga, ne pa gosli in laških žab!

Zdaj pa halo v Št. Jurij, seveda v duhu, da zapišem, kaj sem videl, ko sem bil preteklo jesen večkrat tam. Ko sem bredel od kolodvora proti trgu, vidim v plotih polno malih banderc. Neko slavnost bodo tukaj imeli, si mislim. A ko si to okrasbo natančneje ogledam, se prepričam, da so bili na kole natakneni korundiči. Tu pa že najdem svoje ljudi, si mislim, in nisem se varal. Na dan drugega mojega potovanja v Št. Jurij je bila tam lepa slavnost. Snovali so bralno društvo. To Vam je bil krasen dan, kakoršnih sem malo doživel. Peli in godli so, da je bilo veselje. Pesmica: kuku, kuku, spominjala me je lepe spomladi, kakoršna je samo v moji domovini na Hungerpajsarskem, tisti tididim, tididim tamburic pa me je popolnoma očaral. Radovedne korundiče so lukale iz hišnih in strešnih oken. Ko pa zasljiho prvi

na kolodvor, da sem se še tisti dan odpeljal proti Konjicam. A moj vozni list me je vodil po groznih ovinkih. Ker je bil sestavljen za Karlsbad, sem jo moral tje gori ukreniti. Na prvo me pripelja v Heb, potem v Františkovo Lazne (Franzensbad). Ko sem si te ruske toplice bil površno ogledal, sem se še tisti popoldne odpeljal v Karlove Vare. Tam sem našel svojega starega prijatelja, zdaj že tudi rajnega preč. g. dr. Antona Lenz, prošta z Višehrada v Pragi. Z njim sva se tisti večer in drugo jutro pri zdravilnem vrešču mnogo razgovarjala. Popoldne sem se pa napotil v zlato Prago, kjer sem ostal le do popoldne drugega dne, ko sem skozi Brno smuknil z nagličem na Dunaj. Ker sem imel dne 19. junija napovedan pastirski shod, dne 24. junija se je pa začelo škofovo obiskovanje dekanata konjiškega, še tudi na Dunaju nisem dolgo mudil. Le v Gradcu sem še gredoč izstopil in poročal č. s. usmiljenim bratom, v kako varno zavetje da sem spravil svojega dragega prijatelja.

Ostali so, zdaj že pokojni, gospod dekan pri č. s. usmiljenkah tisto leto tri tjedne in so pili z obilnim vspehom zdravilno vodo iz bližnjega zdravilnega studenca, kakoršnih je več v tistem kraju. Semtertje so šli še tudi v mesto pogledat h »Krenzbrunn« ali pa k Ferdinandovemu studencu, da so se bolj

tididim, nastane kvakanje in zdihovanje, kakor če psi godbo oponašajo in korundiče so se razpršale na vse strani. Eno sem videl, ki je iz neke strehe skočila v globino na Vojniško cesto. Slišal sem: pač, kmalu zatem rahel de profundis, potem pa je nastal molk. Snujte torej tamburaške zборе, ker tudi s tem odganjate korundiče. Ko bi se sam ne prepričal, ne trdil bi nikoli, da se korundiča tamburaške godbe boji. Verjemite mi! Zdaj pa še nekaj skrivnostnega! Minuli pust bi se lahko oženil. Dobil sem ponudbeno pismo od neke korundiče blizo medvedovega sela, koje sem pa odbil, ker rad uživam prostost in ker sem za zakonske sponse še premlad, sploh pa korundiče ne vzamem v zakon. Če že slišim to ime, mi je ravno tako pri srcu, če mi imenuje kdo 25 % žida! Na koncu svojega ljubeznivega pisma je rekla: in zdaj to pismo na tri vogle zravnaj in eni beli ptici v kljunček dam, naj ga nese v šmarsko faro, taj na Hungerpajsarsko k tistemu okencu, k tvoji ljubi postelji, kjer počivaš ti; tam na oknu pa naj obsedi in prav glasno zažvrgoli: vstani pajek, ti si dobil pisemce od tvoje ljube korundiče. — Ali Vam to ni ljubeznjivo? Toda hungerpajsarski pajek se ni dal premotiti, ostal je mož, značaj! Zdaj pa adijo! Da ne pozabim: pri vseh svetih Petrih se priporočam za lep sprejem!

Hungerpajsarski pajek.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Celjska slovenska gimnazija. V proračunu naučnega ministrstva za l. 1903 je postavljena tudi svota 10.000 K v svrhu zidanja poslopja pri Celju za samostojne slovenske gimnazijske razrede. Kakor znano, pa Slovenci zahtevamo, da se zida poslopje za slovensko gimnazijo v Celju, ne pa izven Celja. To stališče je zavzemal že lani naš poslanec g. Fr. Robič v proračunskem odseku in tudi letos bo postopal v tem smislu. V našem listu smo že omenjali, da so se slišale o poslancu g. vitezu Berksu govornice, ki so trdile, da se pogaja ob brez vednosti drugih poslancev za merodajnimi činitelji o zidanju poslopja samostojnih slovenskih gimnazijskih razredov izven Celja. Poslanec Berks je na te govornice v našem listu odgovoril. Zdaj pa je zakrivil g. poslanec Berks novo netaktnost v državnem zboru. Stavil je predlog, naj se že v proračunu glasi, da se zida novo poslopje v Celju samem.

razvedrili. Ko se je pa približal čas odhoda, so naznanili č. s. predstojnici, da bodo šli g. župana za račun vprašati. Izkušena sestra jim je pa to odsvetovala, češ, da bo že ona vse to priskrbela. Povpraša toraj g. župana po telefonu: koliko da naj računih odhajajočemu gospodu dekanu za stanovanje. Gosp. župan odgovori: tri gold. na dan. To se je pa dobri sestri zdelo preveč, ker pokojni gosp. dekan v oni sobi niso bili nikomur na potu, in so vsaki dan č. sestram in bolnikom služili sv. mašo. Zato odgovori g. županu, da tri gold. bo preveč. Župan odgovori prijazno: »Tedaj naj pa plača le po 1 gl. na dan; pa naj še pride drugo leto k nam!« Tako je bilo potem tisto in nastopna leta, ko so rajni gospod dekan še zahajali v te toplice. Vprašam: Ali ni sv. Anton pomagal, kakor bi si boljše pomoči ne bi bil nihče mogel želeti? — To priobčuje v slavo sv. Antonu paduanskemu

Jernej Voh.

Smešničar.

Vzrok. Vaški policist pri nekem tepežu: »Ježeš, Ježeš, ne ubite Mihevca — še za celo leto je dolžan davke!«